

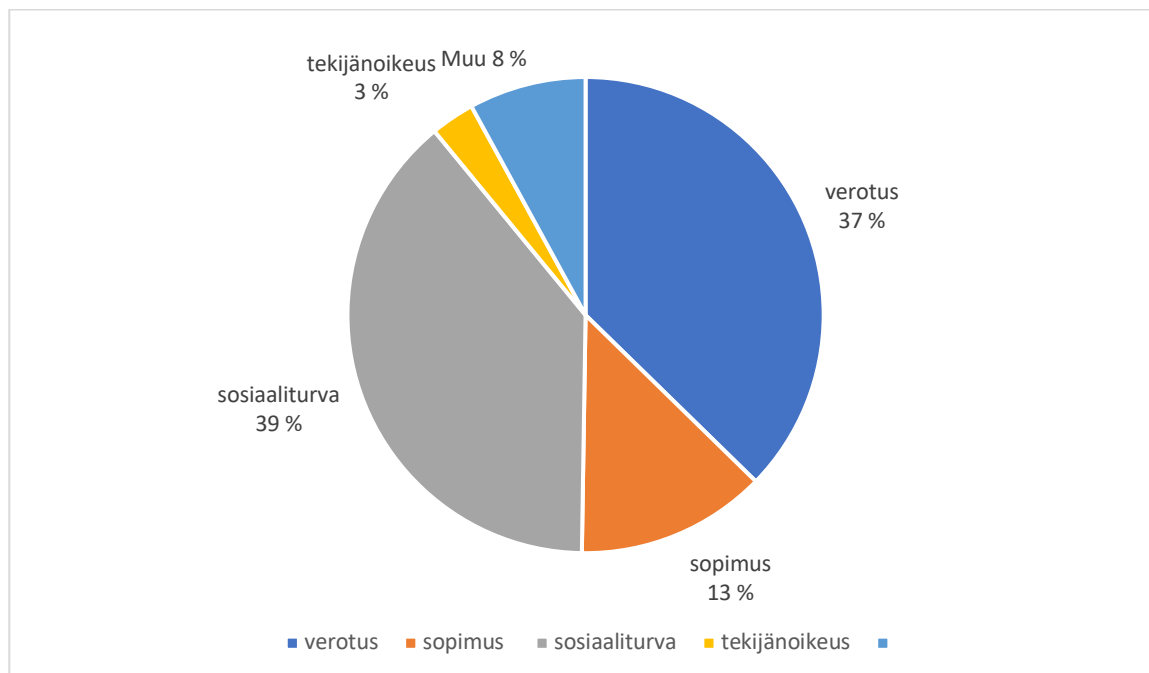
Toiminnanjohtajan blogi

8.1.2026

Oikeudellisen neuvonnan vuosi 2025

Vaikka ennakoivaa oikeudellista neuvontaa on lisätty päivittämällä jäsensivun materiaalia ja avaamalla ajankohtaisia oikeudellisia kysymyksiä blogissa ja jäsenkirjeessä, on silti henkilökohtaiselle neuvonnalle iso tarve. Suomen Taiteilijaseuran (SYS) juristin palvelun loputtua keväällä 2025 paine omalle neuvonnallemme kasvoi merkittävästi. Vuoden 2024 aikana yhteydenottoa oli 128 ja vuonna 2023 110, vuonna 2025 neuvontatapauksia oli 201. Näiden lisäksi on välillä konsultoitu sisarjärjestöjä ja STS:ää oikeudellisissa kysymyksissä.

Vanhat hitit, taiteilijan verotus (37 %) ja sosiaaliturva (39 %) pitävät kärkisijoja oikeudellisen neuvonnan tilastoissa, sopimusoikeus otti poikkeuksellisen loppukirin vuoden loppua kohden (13 %). Sosiaaliturvassa korostuu työttömyysturvakysymykset (66/78 tapauksesta). Kategoriasa muu on kaikenlaista YEL-tulon määrittelystä laskutuskäytäntöihin, yritysmuotoihin ja apurahoihin liittyviin kysymyksiin. Tekijänoikeuskysymykset on pääasiassa ohjattu Kuvastolle, eivätkä ne näy tilastossa.

Työttömyysturvasta pidettiin luennot sekä omille jäsenille, että kaikille taidejärjestöille jäsenineen. Kuvataideopiskelijoita perehdytettiin verotukseen ja sosiaaliturvaan kolmella oppilaitosvierailulla ja verotuksesta pidettiin luento kaikkien kuvataiteilijajärjestön jäsenille yhdessä STS:n juristin kanssa.

Pääosin työttömyysturvakysymykset ovat ratkenneet onnellisesti selvitysvaiheessa viimeistään uudella lausunnolla, eikä pitkää muutoksenhakuprosessia tarvita. Muutama oikeudellisen neuvonnan tapaus, joissa on kyse takaisinperinnästä taiteilijan omassa työssä tai yrittäjänä työllistymisen vuoksi, on sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan käsittelyssä. Lisäksi yksi jo vuoden 2023 verotukseen liittyvä tapaus on vielä hallinto-oikeuden ratkaistavana.

Ennakointi kannattaa kaikissa oikeudellisissa tilanteissa. Tutustuthan jäsensivun ohjeisiin etenkin silloin kun toiminnassasi ja työelämästatuksessasi tapahtuu muutoksia. Ole matalalla kynnyksellä yhteydessä Elisaan, jollei selvää vastausta ohjeista löydy. Veroluento on luvassa ennen ilmoitussesonkia maaliskuulla ja työttömyysturvasta huhti-toukokuussa.

Tällä hetkellä toimistolle tulee paljon yhteydenottoja NFT- ja teosostohuijauksista. En ole vielä koskaan nähnyt aitoa NFT-tarjousta. "Ostajat" esiintyvät usein Yhdysvaltojen (joskus muidenkin maiden) kansalaisena ja kertovat vakuuttavasti olevansa itsekin taiteilijoita, keräilijöitä tai galleristeja ja lumoutuneensa taiteilijan teoksista Instagramin, verkkosivujen tai matrikkelin perusteella. Vakuudeksi saatetaan laittaa linkki galleriaan tai "taidekokoelmaan". Erityisesti Instagram on kanava erilaisille huijauksille.

Pääsääntönä on, että liian hyvältä kuulostava tarjous on huijausta. Älä klikkaile linkkejä, älä lähetä mitään ilman etumaksua.